

SITKEI HÍREK

A Kápolnáért Kulturális és Sportegyesület ingyenes lapja

III. évfolyam 4. szám 2003. december

Visszatekintés a 2003-as évre

Lassan ugyan, de lépegetünk előre
– értékel Domján Lászlóné polgármester asszony

Közeledik a 2003-as év vége, a számvetés, a leltárkészítés időszaka. Feltesszük magunknak a kérdést, mit tudunk felmutatni, milyen eredményeket értünk el a mögöttünk hagyott évben, mi az, amire nem jutott energiánk? Kérésünkre Domján Lászlóné polgármester asszony értékeli községünk elmúlt esztendejét.

- Milyen hatással voltak a 2003-as év költségvetési megszorításai az önkormányzat gazdálkodására?

- Sitke község önkormányzata is viszonylag szűk pénzügyi keretek között mozoghat, de ennek ellenére hitelfelvételre nem volt szükség. Adósságaink nincsenek, azonban a teljességhez hozzátartozik, hogy a gázközművagyron visszatérítésből kapott 10 millió forint felét már a 2003. évi beruházásokra költöttük. A másik fele segíti a következő évi gazdálkodási alapot. Az önkormányzat működését nagymértékben segítették a pályázati lehetőségek. 1,1 millió forintot nyertünk a művelődési ház felújítására, 1 millió forintot pedig egy multifunkciós kerti traktor vásárlásához. 500.000 forintos pályázati nyeremény segíti a község értékeinek felkutatását, számbavételét, a további kezelését segítő terv elkészítését. A GYISM által biztosított 3 millió forintból az önkormányzat megvásárolta a sportpályát. Tavasszal 2 számítógépet nyertünk, jelenleg egy egyéves internetes hozzáférés és 3 számítógép vásárolása van folyamatban pályázati pénzekből. Remélem, hogy a község lakói hamarosan használatba vehetik ezeket a korszerű informatikai eszközöket.

Intézményeink is rendszeresen pályáznak, így további lehetőség nyílik eszközfejlesztésre, kirándulások, színházlátogatások szervezésére is.

- Jutott-e pénz szociális jellegű kiadásokra?

- Természetesen. Lehetőségeinkhez képest idén is segítettük a 6-18 éves gyermekek beiskolázását (5000 Ft-os beiskolázási támogatással), változtatlanul támogatjuk a főiskolai, egyetemi képzésben részesülőket is. Gon-

dos, körültekintő mérlegelés alapján eseti gyermekvédelmi, illetve egyéb, szociális jellegű támogatást biztosítottunk a rászorultaknak.

- Hogyan értékeli az önkormányzati intézmények 2003. évi működését?

- Az ÁMK intézményegységei (1-4 tagozatos általános iskola, napközi otthonos óvoda, 100 adagos konyha, művelődési ház és könyvtár) az idei évben is magas színvonalon, szakszerűen működtek.

(Folytatás a 3. oldalon)

Tartalom:

- Visszatekintés 1., 3. l.
- A Rába-hídexpón 2. l.
- Sitkeiek lettek 4. l.
- Bemutatjuk Sütő Károlyt 5-7. l.
- A római világ végnapjai 6. l.
- Jövőre ugyanitt 7. l.
- Kérdeztünk, válaszoltak 8., 9., 10. l.
- Közgyűlést tartott az egyesület 9. l.
- Jobb félni... 10. l.
- A sitkei levegő varázsa 11. l.
- Sitke labdarúgása 2003-ban 12. l.

A Rába-hídexpón Sitke is bemutatkozott

Sárvár Város és Kistérségi Területfejlesztési Társulás idén először jelentkezett a Rába-Hídexpón való részvétellel.

A Társulás már régóta figyelmet fordít meglévő értékeire, azok bemutatására: méltán büszke kulturális tradícióira, s azoknak igyekszik ma is megfelelni.

A kultúra fontos hordozói a mind nagyobb számban újjáéledő hagyományok, rendezvények, népszokások, népművészeti termékek, alkotó művészek. Mindezek színvonala igen jelentős „adottsága” a kistérségnek, úgy a vendéknek nyújtható programok – termékek – alkotások, mint Sárvár város és a térség ismertsége, s korántsem mellékesen a helyi identitás szempontjából. Különösen örömteli jelenség a települések egyre fokozódó aktivitása, mellyel értékeiket, tradícióikat fel kívánják mutatni az egyre vonzóbb rendezvényeken.

A térség fejlesztésének legfontosabb tényezője maga az ember – képességeivel, tapasztalataival, szaktudásával, művészi tehetségeivel, lehetőségeivel és céljaival – nem csupán azért, mert meghatározza a célokat, terveket készíti és végrehajtja azokat, hanem azért is, mert mindeközben saját sorsát is alakítja. A hagyományörzés rendkívüli jelentőséggel bír mind az egyes települések közösségi- és civil életének szempontjából, mind pedig turisztikai szempontból is.

A hagyományokhoz, a szülőföldhöz való ragaszkodás, kötődés, azok felhasználásával rendezvények szervezése nagymértékben növelheti az egyes települések vonzerejét – így a térségét is! Nem csupán az oda látogatók, hanem a helyben lakók számára is.

A kilencedik alkalommal megrendezett expón, a Kistérség standján megpróbálkoztunk „a színes csokorból” minél többet megmutatni, kóstoltatni, kínálni!

A kiállítás minden napján személyes részvételükkel is megtisztelték a standot a polgármesterek, néha a művészek is. Mindannyian aktívan tevékenykedtek a település, illetve a térség marketingjének segítségével.

Sitkéről bemutatkozott a Borostyánkert Vendéglő széles kínálatával, Gaál József saját palackozású borával, Linka Sándor intarziáival és gyermekjátékaival, Varga Mária a díszítőművészeti szakkör válogatott munkáival, Sebesiné Fider Rozália épület-terveivel.

Köszönjük a segítséget! Folytatást tervezünk a következő évben.

Vargáné Horváth Judit
titkár és térségmenedzser

A kisalföldi bazalt tanúhegyek edényes flórája

Közel hároméves kutatómunka eredményeként ez év augusztusában a Nyugat-Magyarországi Egyetem Növénytan Tanszékének gondozásában látott napvilágot „A kisalföldi bazalt tanúhegyek edényes flórája” című flóramű. A szerzők – Mesterházy Attila, Bauer Norbert és Kulcsár László – nem kisebb feladatra vállalkoztak, minthogy a geológiai szempontból oly hasonló bazalt tanúhegyek (Somló, Ság-hegy, Kisssomlyó, a sikei Hercseg-hegy, a gércei-vásárosmiskei tufagyűrű) növényzetéről átfogó leírást készítenek. A feladat jelentőségét emeli, hogy az említett hegyekről mindeddig

csak szórvány botanikai adatok álltak rendelkezésre, a területen korábban dolgozó kutatók (Borbás Vince, Gáyer Gyula, Jeanplong József) is jobbára csak a nagyobb bazaltvulkánokkal (Somló, Ság-hegy) foglalkoztak.

Jelen kutatómunka az aktuális előfordulási adatok gyűjtésén túl kiterjedt az említett hegyekről korábban készült publikációk és megjelent florisztikai adatok, valamint a herbáriumi anyagok

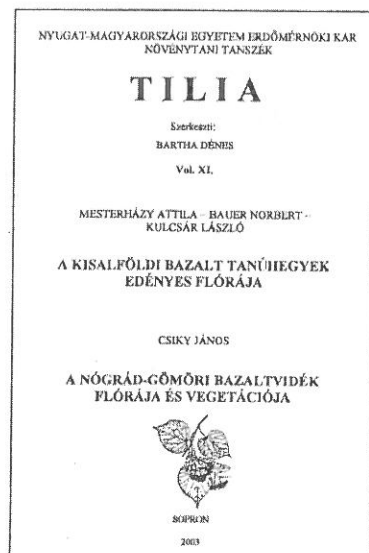
umban, a zirci Bakony Természettudományi Múzeumban és Magyar Természettudományi Múzeumban őrzött herbáriumi anyagok is feldolgozásra került. Mint ahogy az a dolgozatról kitűnik, a kutatás kiemelkedően eredményesnek bizonyult. A vizsgált hegyekről összesen 811 edényes növény előfordulását sikerült kimutatni. (Ez a teljes magyar edényes flóra közel negyedét teszi ki.) Sajnos néhány növény korábbi előfordulási adatát nem sikerült megerősíteni, így ezek nagy valószínűséggel már kipusztultak a területről (pl. piros kígyószisz, erdei szellőrózsa, bíbros kosbor). De szép számmal kerültek elő eddig a területről még nem jelzett fajok. Ezek között ritka, védett fajok is szerepelnek (pl. a Somlón a magas borsó és karéjos vesepáfrány, a Hercseg-hegyen a fekete fodorka és fehér madársisak, a Nemes-hegyen a vízparti deréce és mirigyes tölgyes páfrány).

Jelen dolgozat is bizonyította, hogy a természetvédelmi szempontból még kevésbé feltárt területek is őrizhetnek természeti értékeket, melyek megóvása időszerű feladat.

A kötet elsősorban a természetvédelem és botanika iránt érdeklődőknek ajánlható, de alapvető forrásmunkaként nem nélkülözheti sem diák, sem kutató, aki a területről részletes botanikai adatokat keres. Megjegyzendő, hogy a kötet megjelenésével Sitke botanikai szempontból az ország egyik legjobban feltárt területi közé emelkedett.

A kötet beszerezhető a Nyugat-Magyarországi Egyetem Növénytan Tanszékén (9400 Sopron, Ady Endre u. 5.), valamint tanulmányozható a sárvári Sylvester János Könyvtárban.

Dr. Kulcsár László

feldolgozására is. Ennek során a szombathelyi Savaria Múze-

Visszatekintés a 2003-as évre

Lassan ugyan, de lépegetünk előre – értékel Domján Lászlóné polgármester asszony

(Folytatás az 1. oldalról)

Az iskolában jelenleg 21 kisgyermek tanul. A napközis ellátás minden nebuló számára biztosított, legtöbbjük él is vele. Az óvoda létszáma 23 fő, a felvétel minden jelentkező gyermek számára biztosított. A képviselő-testület ugyanis kivétel nélkül hozzájárult a 2 és fél évesnél idősebb, de a 3 évet még be nem töltött gyermekek óvodai ellátásához. A napközis konyha az idősek számára is biztosítja az ebédet. Ezt a szolgáltatást jelenleg 32 sitkei lakos veszi igénybe.

- Fejlődött-e az elmúlt időszakban a község infrastruktúrája?

- Lassan ugyan, de ezen a területen is lépegetünk előre. Megépült a Vadkert útja, befejeződött a csapadékelvezető árkok kiépítése is. Örömmel tapasztaltam, hogy a lakosság nagy része elégedett az elkészült beruházással. Társadalmi munkában a képviselő-testület tagjai részt vettek a községi utak gödreinek betömésében.

A kezdeményezés jónak bizonyult, a testületi tagok megígérték, hogy a jövőben is segítenek ezekben a munkákban.

Sikerült megoldanunk a Petőfi utca Kossuth utca felőli részének csapadékvíz elvezetését, az utca árckainak rendbetételét, a „csarnok”, a fodrászat, a „tűzoltószertár” környékén levő utak teljes karbantartását. Sor került a csarnoképület tetőszerkezetének felújítására is. A külső falak vakolása, festése a következő év feladata.

Jelentős eredmény, hogy február óta községünkben is bevezetésre került a gyűjtőedényes szemétszállítás és ez év novemberében elkészült a közvilágítás rekonstrukciója is. Ez a munka takarékosági okokból is fontos, mert az újonnan felszerelt lámpatestek nagyobb fényt adnak, de lényegesen kevesebb energiát fogyasztanak.

- A polgármester asszony említést tett a községi ingatlanokról. Hol tart a község tulajdonában levő épületek felújítása?

- Tervezzük az italtolt teljes külső felújítását, a költségvetés készítése folyamatban van, a kivitelezésre 2004 tavaszán kerül sor.

Az ÁNTSZ kifogásolta a ravatalozó állagát. Az épületet vízesblokkal kell ellátni, pótolni kell a temetők kerítéseinek hiányosságait is. A tervek már készülnek, a kivitelezésre még idén sor kerül.

Befejeződött a kultúrház felújítása, amely a berendezéssel együtt 3,5 millió Ft-ba került. Ezúton is köszönöm a lakosoknak azt a sok szép virágot, melyet a megszüpült épület díszítésére ajánlottak fel. Örülök, hogy a hagyományteremtő szándékkal szervezett „házavató” színvonallas szórakozást nyújtott sok sitkei polgárnak. A megújult művelődési ház szeretettel vár minden érdeklődőt a szakkörökbe, a különböző rendezvényekre!

Megtörtént az útszéli kőkeresztek felújítása is. Ez a munka pályázati pénzekből, adományokból kezdődött el, a jövőben is folytatni szeretnénk.

- Melyik az a terület, ahol nem sikerült előre lépni az elmúlt időszakban?

- Azt gondolom, adósak vagyunk a munkahelyteremtéssel. A községnek létszükséglete a népesség megtartása, a gyarapodás elősegítése. Ezt elsősorban munkahelyteremtéssel lehet elérni. Főleg a fiatal nők, kisgyermekes anyák, részmunkaidős foglalkoztatását helyeznénk előtérbe. Az önkormányzat támogatja a környezetre nem káros zöldmezős beruházásokat is. Sajnos, ezirányú próbálkozásaink eddig még nem jártak eredménnyel, de nem adjuk fel!

- Megtudhatunk valamit az önkormányzat 2004. évi terveiről?

- Első helyen a szennyvízelvezetést említeném, amely elsősorban a hazai és a nemzetközi pályázatok függvénye. Folytatni szeretnénk az utak, járdák javítását, a községi épületek felújítását. Az önkormányzat intézménymegszüntetést nem tervez, célunk intézményeink megtartása és fejlesztése. Az iskolában a tornaszoba kialakítása, az óvodában a terasz felújítása a legsürgősebb feladat. A község rendezettségére, tisztántartására, virágosítására nagyobb figyelmet kell fordítani,

különösen a frekvenciált helyeken. Növelni szeretnénk községünk idegenforgalmi vonzerejét. Ezt a célt szolgálja a Bölöntforrás hasznosítása parktő formájában. A terület rendezési terve már el is készült. És lehetne egy személyes megjegyzésem is?

- Természetesen!

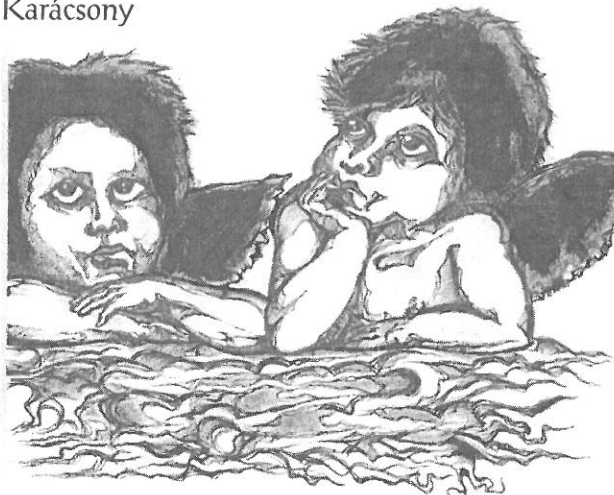
- Arra kérném a lakosságot, hogy 2004-ben még nagyobb összefogással dogozzunk együtt községünkért, a jó közhangulat megtartásáért, közös jövőnkért! És itt ragadnám meg az alkalmat, hogy a magam és a képviselő-testület nevében meghítt, szeretetteljes karácsonyi ünnepeket és egy békés, sikerekben bővelkedő új esztendőt kívánjak Sitke minden polgárának! Köszönöm a beszélgetést.

Kondics Erika

Falujáráson Domján Lászlóné, polgármester dr. Szijártó Valéria jegyzővel és Sütő Károly aljegyzővel

Karácsony

Pupp Dániel: Illusztráció

Sitkeiek lettek**Bemutatjuk Halász Árpádot és feleségét, Kryger-Halász Máriát**

Kis falunk egyik legszebb részén épült a ház – a Vadkert utca 2 – ahol Halász Árpád és felesége él, immár egy éve.

A házaspárnál tett látogatásomra sötétedés után került sor, így jövet-menet gyönyörködhettem a már lombjukat hullatott platán fák mögött fényárban úszó kálváriában. Jó volt látni így, közelről, este is.

A ház lakói, pontosabban a férj – de a feleség is megtisztelt jelenlétével –, megtudva jövetelem célját, készségesen mutatta be magukat pár mondattal, nekünk, „sitkeieknek”.

Halász Árpád szentesi származású, állami ösztöndíjjal tanult Lengyelországban és itt ismerte meg feleségét is. Mindketten ruhaipari mérnökök. Sokáig dolgoztak Kiskunfélegyházán, Olaszországban és 10 éve annak, hogy Sárvárra kerültek. Saját házuk az Alföldön volt, azóta albérletekben, bérelt lakásokban éltek. Három éve döntötték el, hogy építkeznek. Olyan helyet kerestek, ahol szép a környezet, van egy kis domb, egy kis erdő. Minden megadott. Két éve kezdték el az építkezést, s egy éve költöztek be.

Dolgozni mindketten Sárvárra járnak. A férj 5 éve a H-DUCK, ahogy az olaszok mondják „Akka Dakk” igazgatója, a feleség ugyanitt technológus. A munkahely 300 embert foglalkoztat, és táskák készítése a fő profil. Ha jól értettem 10 éve Halász Árpád ötletének köszönhetően indult a hagyomány a H-DUCK-nál, hogy a dolgozókat évente ingyen Olaszországba kirándultatja a munkaadó. Az igazgató, ha csak teheti, velük tart.

A házaspár szabadidejében szívesen kirándul, gyakran utaznak a lengyelországi és az alföldi rokonokhoz. A sitkeiekkel akarván ismerkedni, szerettek volna a hagyományteremtő bálba elmenni, de közbejött valami, így várják az újabb lehetőséget.

Kívánjuk, legyen ilyen, hogy a faluban élők közül ne csak a polgármester asszonyt, helyettesét, Kovács Ferit és Kiss Lacit ismerjék!

Kívánjuk azt is, hogy érezzék jól magukat köztünk, „sitkeiek” között!

Bediné Kajtár Katalin

Napóleon

(csirkesült Marengó módra)

Napóleon

Bonaparte Napóleon életét sokféle megközelítésben ismerhetjük. Regények, elbeszélések, filmek sora próbálta feldolgozni élettörténetét. Kutatók keresik halálának nem kevés rejtelmes ténnyel rendelkező okait, okát. Egy biztosnak tűnik, halálát és életét meghatározta legbizalmasabb embereinek, ezen belül szakácsainak személyes viszonya a nagy hódítóhoz. Az utóbbi idők kutatásai szerint halálát lehet hogy száműzetésében a hosszú időn át, az ételébe adagolt arzén okozta. A meghízástól, pocakosodástól állandóan rettező Napóleon nagyon keveset, de válogatás nélkül evett. A legbizalmasabb embereinek egyike, Dunant főszakács leírásai alapján biztosan kijelenthető, hogy Napóleon kedvenc étele a sültcsirke volt. Hadi események, háborúk idején a császárnak már kora hajnali órákban megsütötték a csirkét, melyet a hadapródok egy-egy kulacs bor kíséretében vittek a fővezér után. A marengói csata napján a főszakács véletlenül a vacsorára előkészített sültcsirkékre borított egy üveg paradicsompürét. Újabb csirkék megsütésére nem volt lehetőség és a konyhafőnök gyorsan döntött, gombával, és fűszerekkel ízesítve kicsit még tovább pirította a csirkét. Így született meg az új étel, a csirke marengó módra, melyet a császár oly jóízűen fogyasztott el.

Csirkesült Marengó módra

Hozzávalók 5 személy részére: 3 db grill csirke, 5 dkg finomliszt, 2 dl fehér szárazbor, 2 gerezd fokhagyma, 2 dl paradicsompüré, 25 dkg csiperkegomba, 5 db paradicsom, 10 szem gyöngyhagyma, ízlés szerint só, őrölt bors, apróra vágott petrezselyemzöld, fél liter étolaj.

Az étolajat felforrósítjuk és a felnegyedelt, sóval fűszerezett csirkéket ebben lassú tűzön átsütjük. Forró olajban a liszt hozzáadásával világos színű rántást készítünk, melyet a borral felengedünk. Ezt a mártást fokhagymával és a fűszerekkel ízesítjük, majd beletesszük a csirkehúsokat és a felkarikázott paradicsomszeleteket. Amikor majdnem puhára párolódott, hozzáadjuk a felszeletelt gombát és a felkockázott gyöngyhagymát. Az apróra vágott petrezselyemzöldet tálaláskor, a pirított szeletekre helyezett csirkékre szórva, a főző mártással bevonva kínáljuk.

A közelgő ünnepek alatt remélem, lesz olyan kedves olvasó, aki ennek az ételnek az elkészítésével lepi meg szeretteit.

Boldog, békés szeretettel teli karácsonyt, és sikerekben gazdag, jó egészségben eltöltött új évet kívánok!

Kovács Ferenc

Bognárivadékból bürokrata**Bemutatjuk Sütő Károly aljegyzőt**

Az aljegyző legfőbb feladata, hogy helyettesíti a jegyzőt, illetve ellátja az általa meghatározott feladatokat. E tisztségről előljáróban elég volna mindössze ennyit megjegyezni. Persze, mindig az határozza meg az adott poszt valódi tartalmát, aki a címet viseli. Sütő Károly több mint három évtizede dolgozik a közigazgatásban, de azt mondja, véletlenül került oda.

- Sok ágra visszamenőleg iparos családból származom. Minden őszám mesterember volt mind anyai, mind apai ágon. Utóbbiban faiparral foglalkoztak. Mivel apámnak csak leánytestvérei voltak, így nagy szurkolás folyt értem, márminthogy apámnak fiúgyermek legyen, aki továbbviszi a faipari mesteriséget és a nevet a szakmában. Természetesen én ennek megfelelően nevelődtem, gyermekkorom nagy részét a műhelyben töltöttem. Talán érthető, hogy némi családi konfliktust okozott, amikor közgazdasági szakközépiskolába jelentkeztem, de otthoni faipari képzésem tovább folytatódott.

Nagy csalódást akkor okoztam, amikor „elfelejtettem” felvételizni az inkább a családom, mint magam által kiválasztott felsőoktatási intézménybe. Az érettségit követően a nyarat a középiskola kipihenésével szerettem volna tölteni, azonban az érettségi vizsga másnapján megkeresett a Pecőli Községi Közös Tanács VB. titkára azzal, hogy sürgősen szüksége van egy közgazdasági végzettségű dolgozóra, így 2 nap múlva már pénzügyi előadó voltam az államigazgatásban, a véletlennek köszönhetően, hiszen sokféle munkakört tervezgettem magamnak, de az soha nem jutott eszembe, hogy akkori szóhasználattal „tanácsi dolgozó” legyek.

- Milyen mentalitást ad, hogy egy kisközségben született és itt is kezdte a pályafutását?

- Ez egész életemre, pályámra rányomta a bélyegét és szerencsésnek tartom magam emiatt. Szerintem nagyon fontos, hogy az ember a legalsóbb szintről induljon el pályáján. Mindig helytelenítettem, hogy felsőoktatási intézmények végzős hallgatói főhatóságoknál, felügyeleti szerveknél kezdik pályájukat. Ők - kevés kivételtől elte-

kintve - soha nem fogják az egészet vagy a lényegét látni, soha nem fogják megérteni a nekik alárendelt vagy általuk felügyelt szervek dolgozóit, az ő problémáikat, ebből következően segíteni sem tudnak rajtuk, vagy nem is akarnak. 31 éves közigazgatási munkám során - hisz csak közigazgatásban dolgoztam - mindig azt tapasztaltam, hogy lelkiismeretesebb, nagyobb hivatástudattal rendelkezik s ténylegesen szolgálatnak tekinti munkáját, aki „lent” kezdte. Egy kistelepülésen működő kis létszámú hivatali apparátus dolgozói nem tudnak szakosodni, ott

mindenkinek képesnek kell lennie minden kollégája helyettesítésére, s egy községi vagy volt községi hivatalnok nem zavarja el a vasárnapi ebéd közben problémájával öt felkereső „Róza néni”.

A községi dolgozó szemlélete általában komplexebb, neki szinte mindenhez értenie kell valamelyest.

- Közgazdasági végzettséggel lett hivatalnok, de a következő lépcsőfok mégis miért a gyámügyi lett?

- Ez is a véletlennek köszönhető. A főiskola első évét nappali tagozaton végeztem, s a nyári szakmai gyakorlatot a Sárvári Városi Tanácsban töltöttem. Jeleztem az akkori vb. titkárnak, hogy tanulmányaimat levelező tagozaton szeretném folytatni, mert megnősültem, de nem találok munkahelyet. Az egy hónapos gyakorlaton végzett tevékenységem elnyerte a vb. titkár tetszését, s felvett a Szervezési és Jogi Osztályra, ahol épp akkor szűnt meg egy dolgozó munkaviszonya. Tette ezt

úgy, hogy a munkáltatói jogkört gyakorló, hosszabb ideig betegség miatt távollévő osztályvezetőt e döntésébe nem avatta be. A felgyógyulása után munkába álló osztályvezető - akit nyilván sértett a vb. titkári eljárás s személyemben is ellenszenves voltam neki -, első munkanapján közölte velem, hogy reméli csak vendég leszek itt, mindent el fog követni, hogy „ne melegegdek meg székebben”. Azóta is becsülöm őszinteségéért, szakmai tudásáért, annak ellenére, hogy „rendszeresen szivatott”. Szerencsémre néhány hónap alatt alapvetően megváltozott a rólam alkotott véleménye s ezt közölte is.

3 év múlva ajánlatot kaptam a Járási Hivatal elnökétől a megüresedett gyámügyi ügyintézői munkakör betöltésére. Az ajánlat szerinti fizetés - 5.000,-Ft - pontosan duplája volt akkori béremnek. 2 évig láttam el az általam „úri másodfok”-nak titulált járási gyámhatósági feladatokat, az utolsó félévben - a járások megszűnéséig - mellékállásban, mert közben főállású munkahelyem ismét a Városi Tanács lett gyámügyi ügyintézőként. Szakmai ismeretekben, emberismeretben, az ügyfelekkel való foglalkozásban, az emberi konfliktusok kezelésében gyámügyesként fejlődtem legtöbbit.

1987-ben a Szervezési és Jogi Osztály vezetője lettem, majd az önkormányzatok létrejötte után irodavezető, később aljegyző irodavezető.

- Sok átszervezést megélt az évek során. Az önkormányzatiság először a nagy önállósodásokról szólt, most az összefogásról a sor. Mi változhat még?

- Az önkormányzatiság eszméje nagyon jó, s gyakorlata is sokat fejlődött. Bár az önkormányzatok létrejötte főleg a korábban közös tanácshoz tartozó községeknél okozott problémákat, szinte minden kisközség minden tekintetben - még az intézményfenntartásban is - önállósodni akart. Az egykor közös tanácsot alkotó községek egy része máig nem békült ki egymással. Ez talán Sitke és Gérce vonatkozásában is igaz. Most újabb szinte forradalmi változások előtt állunk, aminek épp a települések összefogása, együttgondolkodása és közös cselekvése a lényege. A közigazgatás jövőbeni működésére vonatkozóan már született kormánydöntés s még nagyon fontos döntések várhatók, pl. (Folytatás a 7. oldalon)

SITKE ÉVSZÁZADAI 5.*A római világ végnapjai a Borostyánkő-út mentén*

A Nyugat-Római Birodalom bukása előtt kilenc esztendővel szűnt meg a római fennhatóság utolsó nyoma a Borostyánkő-út mentén, amelynek Győr-Szombathely közötti szakaszán feküdt a sitkei település, Bassiana.

Pannónia fénykorában 25 városias település virágzott a tartományban. Közigazgatási területükön villagazdaságokban pezsgett a vidéki élet. E birtokközpontok idővel kis településekké fejlődhettek. Bassiana közelében, a Rába jobb partján, Bajtiban (Sárvár) a terepbejárást végző régész egy ilyen villagazdaságra bukkant. A terra sigillata nevű edények és az érmek alapján megállapítható, hogy a II-IV. sz. között folyamatosan laktak itt.

Bassiana és vidéke kiváló gabonatermő terület volt, amelyet a sárvári, sitkei és tokorcsi leletek megerősítenek. A Sárvár-Végmalomnál talált kacor pedig a szőlőművelés meglétére enged következtetni.

A II. sz.-tól azonban a békés élet kezdett véget érni. Sitke vidékét a 170-es években germán támadás érte, majd egy évszázad múlva újabb barbár pusztítás söpört végig e tájon. A 374. évi kvád-szarmata háború idején rejtették a földbe Tokorcon egy malomkövel borított hombárt, amely 10 ezer pénzért tartalmazott. A tulajdonos mellé temette értékes eszközeit is: vasszereszmokot, ekepapucsot és ekehúzó láncot.

A 374. évi háború után az élet ugyan visszatért a régi mederbe, de egy fontos változás következett be: Pannónia kapcsolata meglazult a birodalom többi részével.

A mindennapi életben is megmutatkozott ez a kulcsfontosságú változás. Az éremforgalom megszűnt. A sisciai (ma Sziszek Horvátországban) pénzverde 388/89-ben befejezte működését. Ez a jelenség hatása vidékünkön is megfigyelhető. A Sitkén fellelt legkésőbbi római pénzérték IV.sz.-ból valók. A Sárvár-Végmalomnál előkerült érmek között az utolsókat I. Valentinianus (364-375) császár idején verték. Emellett a faliratok állítása is megszakadt. A források nem szóltak többé Pannóniáról. Az edénybehozatal megszűnt a tartományba, a helyi készítésű kerámiákat kopásig használták.

Nem tudjuk, hogy Bassiánának mi lett a sorsa, de tény, hogy a legkésőbbi római sírok a IV.sz.-ból valók. Meg kell azonban jegyezni, hogy a tartomány elszigetelődése miatt a IV. sz.-i leletanyagot nehéz elkülöníteni a következő évszázadra jellemző emlékektől.

A Nyugat-Dunántúlt érő barbár támadások miatt megkezdődött az V.sz. elejétől a római lakosság menekülése. Egy ilyen támadás alkalmával a savariai menekültek magukkal vitték a város keresztény vértanújának, Szent Quirinusnak az ereklyéit, amelyet ezután Rómá-

ban és Gradoban őriztek. Valószínűleg ekkor szűnhetett meg a savariai püspökség is. Nyugat-Pannónia (Pannonia) 434-ben hun fennhatóság alá került, de lakossága szerencsésebb sorsot mondhatott magáénak, mint a mai Szerémség (Pannonia Secunda) és Valeria (Kelet-Dunántúl) népe, akiket a hunok kitelepítettek. A Nyugat-Dunántúlon a hódítók csak katonai telepeket (pl. Bozsok, Velem) hoztak létre a Borostyánkő-út ellenőrzésére.

Attila halála (453) után a hun uralom összeomlott a Kárpát-medencében. Avitus (455-456) császár ezt kihasználva 455-ben hadjáratot indított Pannónia visszafoglalására. Elegendő katonai erő hiányában e célját nem érte el, de valószínűleg a Borostyánkő-út zavaratlan és római ellenőrzés alatt zajló forgalmát sikerült visszaállítani, s emellett Itália és Noricum Ripense (Alsó-Ausztria) között is ismét helyreállt a kapcsolat.

E kedvező fejlemények ellenére e vidék két érdekterület: a nyugat-római és a keleti gót világ határvonala lett. Ez a semlegesség sem hozta meg a nyugalmat az itt élők számára. A Dunától északra élő szvébek 466/67 telén a Borostyánkő-úton kalandoztak Dalmáciába (Horvátország) és Itáliába. Az esetből okulva a Dunántúl keleti részét uraló gótok megszállták a Borostyánkő-út vidékét 467-ben, s ezzel elzárták a közlekedést, Itália és Noricum Ripense között.

A római uralom tehát véglegesen megszűnt vidékünkön. A lakosság természetesen ezt követően sem élhetett nyugalomban. Erre legjobb példa boldog Leonianus vienne-i apát, akit 472-ben a Pannóniát elhagyó Vidimer góttai hurcoltak magukkal Savariából.

Ennyi viszontagság után felvetődik a kérdés, hogy fennmaradhatott-e a római lakosság a Nyugat-Dunántúlon. A tény, hogy a VI-VII.sz.-ban egyetlen nép sem települt le e területen, s a Borostyánkő-út forgalma zavartalan volt, így késő római lakosság megmaradásához kedvező körülmények keletkeztek. A városok nevei közül Savaria (Szombathely) és Vindabona (Wein, Bécs) neve fennmaradt az újkorra is. Scarbantia (Sopron) püspöke, pedig az 570-es években részt vett a gradoi zsinaton. A pannóniai születésű Martinus Bracarában halt meg a VI.sz.-ban püspökként.

Bassiana lakosságának sorsa ismeretlen. A város neve nem maradt fenn a nép száján az újkorra. Nevét és helyét a történeti és régészeti kutatás tisztázta. Emlékét valószínűleg a Város út tartotta fenn. Viszont az is tény, hogy a római kori víznevek (Mursella- Marcal, Albantia/Logrincs, Salla – Zala) között a közeli Arrabo, tehát Rába folyó neve is latin eredetű.

Nagy Miklós

Jövőre ugyanitt

Hosszú hónapokig tartó felújítási munkák után végre neki-foghattunk a művelődési ház csinosításának. Nagyon örül-tünk, mikor felkerült egy szép függöny, megérkeztek az új székek, bútorok, s legvégül helyükre kerülhettek falunk lakói által adományozott gyönyörű virágok is.

Október 4-én minden arra várt, hogy élet költözzön a művelődési házba, oly hosszú csend után.

Jóleső érzés volt, hogy két óra előtt már nem fértünk el a folyosón, így eredeti tervünk, mely szerint az előtérben lesz a megnyitóbeszéd, meghiúsult. Olyan sokan gyűltünk össze, hogy majdnem a nagyterem is kicsinek bizonyult.

A megújult kultúrházat Morgós István alpolgármester úr adta át a falu lakóinak, reményét kifejezve, hogy egyre több-ben fogják hasznát venni.

Ezután Czímber Gábor énekelt gyönyörű népdalokat, majd Domján Lászlóné polgármester asszony nyitotta meg a Népi disztítművész szakkör kiállítását, melyet falunk ügyes kezű asszonyai, lányai által vart terítőkből, díszpárnákból állított össze Varga Mária, népi iparművésznőnk.

Úde foltja volt az ünnepségnek az óvodások tánca, mely-nek betanítása óvónőinknek, Horváthné Pataki Mártának és Pódáné Farkas Henriettának a munkáját dicséri.

Egy rövid szünet után elkezdődött a „Szép magyar nyelvünkért” alapítvány által megrendezésre kerülő mesemondó verseny, amelyen 12 kisdíaktól hallhattunk szép meséket.

A zsűri tagjainak, Fessler Magdolnának, dr. Elek Évának, Szakos Istvánnak nagyon nehéz dolga volt, hisz a gyerekek nagyon becsületesen felkészültek.

A zsűri döntése alapján a helyezések a következőképpen alakultak:

I. helyezett	Kelemen Bálint
II. helyezett	Németh Alexandra

III. helyezett

Kiss Bence

A közönség különdíját Kovács Krisztián, a diákönkormányzatét Kiss Bence, a citerazenekarét Vass Eszter, a nyugdíjasklubét Kiss Evelin, dr. Elek Évát pedig Dénes Rajmund nyerte.

Ezzel aztán vége is lett az avató délutáni programjainak.

Este hagyományteremtő szándékkal bált rendeztünk. Szé-pen terített asztal várta a 66 vendéget, akiket Kiss Lászlóné, az ÁMK igazgatója köszöntött, majd felkérte Domján Lászlónét és Morgós Istvánt, hogy járják el a nyitótáncot.

A finom vacsorát a Kastélyfogadó pincérei tálalták, majd előkerültek a táskákból a finomabbnál finomabb sütemények. A jó zenére egyre többen perdültek táncra, s volt olyan pillan-at, hogy senki sem üldögélt az asztalnál.

Bár a Kovács Ferenc képviselő úr által felajánlott 30 liter sör sem fogyott el, s sokszor Vass Krisztián is unatkozott a bűfében, mégis mindenki jól érezte magát. A jó hangulathoz az is hozzájárult, hogy rendezvényünket önzetlen támogatók segítették:

- Sitke község Önkormányzata
- Kovács Ferenc és Kovács Ferencné, a Kastélyfogadó tulajdonosai

- vitéz Gaál József egyéni vállalkozó

- Kiss Lászlóné ÁMK igazgató

Köszönet érte.

2 óra körül kezdtek a vendégek távozni, jó volt hallani az elköszönőktől: „jövőre ugyanitt”. A legkitartóbbak hajnalig ropták a táncot.

Reméljük, hogy jövőre azokkal is találkozunk akik az idén otthon maradtak.

Gróf Lászlóné

Bognárivadékból bürokrata

Bemutatjuk Sütő Károly aljegyzőt

(Folytatás az 5. oldalról)

Alkotmánymódosítás, az önkormányzati törvény módosítá-sa, stb. Az én korosztályomhoz tartozók szájából gyakran hangzik el olyan kijelentés, hogy mi már akkor megmondtuk, amikor a hosszú időn át jól működött járásokat megszüntet-ték, hogy idővel más elnevezéssel visszatérünk ahhoz. Lehet hogy most ott tartunk!?

Sitke és Sárvár kapcsolatrendszerét, partnerségét én jónak tartom, de természetesen nem problémamentes, bár úgy ér-zem a sitkeiek alapvetően elégedettek velünk. A kapcsolatok további javításának Sitke fejlődésének több garanciája van. Ilyenek pl. hogy a jegyzőasszony Sitkén kicsit földi, a Pol-gármesteri Hivatal több dolgozója sitkei, köztük Kiss László aki nagy lokálpatrióta, a polgármester asszony nagy tapasztala-tokkal rendelkező közigazgatási szakember, a térség parla-menti képviselője sitkei lakos, a falu nagyon értékes földrajzi, természeti adottságokkal rendelkezik, stb.

- Az uniós csatlakozás kapcsán felmerül, hogy a lakosság mennyire felkészült Európából?

- A szakvizsga részét képező EU-s tananyag elsajátítása, s más EU-s tanfolyam során ezt a kérdést én is gyakran tettem föl s nem ritkán adtam önmagamnak egymásnak ellentmondó válaszokat, de a végső válasz - ha kételyekkel, aggályokkal is - az, hogy számunkra nincs más alternatíva. Az elmúlt évek-ben több friss EU-s országban jártam, s ottani tapasztalataim optimistává tettek.

- Bognár-asztalos édesapja aggódott, hogy folytatódik-e a családi tradíció. Az ön gyermekei folytatják apjuk hivatását?

- Szinte biztos, hogy nem. Lányom e tanévben végez a Modern Üzleti Tudományok Főiskoláján, valószínűleg az üzleti életben fogja keresni s remélhetőleg megtalálni boldo-gulását. Fiam a nyolcosztályos gimnázium végzős tanulója, semmiképp nem olyan pályát akar választani, amilyen az enyém, vagy feleségemé, aki a Barabás Gy. Műszaki Közép-iskola tanára. Ő olyan pályára készül, ahol a sporté, a jó fizi-kai erőnlété, a versenyzése a fő szerep.

Talán látván, hogy az én munkám sem napi 8 órában ellát-ható, ők sem úgy élnek, aktívak, nemcsak az iskolai, munka-helyi feladatok kötelességszerű teljesítésére törekszenek, nem riadnak vissza a plusz feladatoktól, kihívásoktól.

Szerencsére a feleségem jól alánk dolgozik.

- Azért némi szabadidő tán akad, azt mivel tölti?

- Édesanyám Pecölben él, az ottani „birtok” sok munkát ad, sohasem vagyok naprakész. Szerencsére az eddigi sorsom úgy alakult, hogy az átlagnál többet utazhattam, utazhattunk. 25 évvel ezelőtti házasságkötésem óta amilyen kempingező, tengermániás família vagyunk. Közel van a harminchoz azon országok száma, ahova elutazhattunk. Némely utunkra kife-jezetten büszke vagyok.

- A jövőre nézve jó munkát és ha jut ideje jó utat és jó időt is kívánok a kempingezéshez!

Pajor A.

Kérdeztünk – válaszoltak

A lakóhely mindenki számára elsődlegesen fontos dolog, még akkor is ha nem gondolunk rá nap mint nap. Tudat alatt mindig ott motoszkál és észre sem vesszük úgy szépítgetjük. Feltettük hát a kérdést néhány helybelinek: hogyan tenné vonzóbbá községünket?

Viczmándi Ervin
egyetemi hallgató

- Elég vonzó vagyok, nem?
A viccet

félretéve nem gondolkoztam még el ezen a kérdésen, ugyanis mondhatjuk, hogy elégedett vagyok. Ami a faluból hiányzik az a környéken megvan. Lehet szórakozni, sportolni, ha pedig többre vágyunk kimozdulunk. Mi fiatalok talán könnyebb helyzetben vagyunk.

- Azért biztosan van ami hiányzik, még nektek fiataloknak is?

- Hát persze, a pénz, de nem vagyok ezzel egyedül. Ha jobban belegondolok lenne min változtatni. Néha a kimozdulás nem is olyan egyszerű dolog, mivel hétvégén a buszközlekedés elég katasztrofális, de lehet hogy, ma már szívesebben ülünk autóba. Egyre többen szereznek ezért fiatalon jogosítványt, ami önmagában nem rossz dolog.

- A közlekedés talán országos szinten reformra szorulna. Valami ami talán könnyebben megvalósítható?

- Nemrég hallottam róla, hogy a kultúrházban elindul a régen megálmodott teleház, néhány számítógéppel, ez biztosan jó lesz. Ez újabb hasznos időtöltési lehetőség. Kicsit hiányoznak a régi szabadidős programok, közös videó nézések stb. Ezekben nem is annyira a film volt a lényeg, hanem, hogy együtt volt a csapat, jókat dumcsiztunk. Igaz ma is megteesszük ezt esetleg egy sör mellett, talán túlságosan elszoktunk a kulturális helyszínektől. A teleház mellett lehetne még néhány programot szervezni, ami becsalogatja a fiatalokat újra a művelődési házba.

- Ez talán a közel jövőben megvalósulhat, távolabbi elképzelések?

- Én személy szerint nem tervezek túlzottan előre, de vonzó lenne, ha a fiatalokat legalább kedvezményes telekvásárlással csábítanák az itt maradásra. Biztosan nálam is eljön majd azaz idő mikor már nem csak az egzisztenciám építem, hanem a családi fészke is.

Péntek Józsefné
háromgyerekes anyuka

- Úgy gondolom, Sitke már ma is vonzó, persze ez nem jelenti azt, hogy nem lehetne szebbé, jobbá tenni. A mai fejlődő világban ez amúgy is elkerülhetetlen, egyre viszont nagyon

ügyelnünk kellene, a mezőgazdasági jelleg megőrzésére. A falu eredete régi időkre nyúlik vissza, és az akkor itt élők állattenyésztéssel, vagy legalábbis tartással és földműveléssel foglalkoztak, ebből éltek. Azóta sok minden változott a társadalom átforgalmódott, de ez a kevés, ami megmaradt kedvező szabályzásra szorul, különben teljesen eltűnik. Ha megszámoljuk hány család tart marhát vagy sertést, magunk is meg fogunk lepődni.

- Ennek ellenére lehetségesnek tartod például nyitni a turizmus felé?

- Egyértelműen. Létezik már több helyen falusi turizmus, én ezt itt sem tartanám elképzelhetetlennek. Az idelátogatókat viszont ne zavarják a mezőgazdasági gépek jelenléte, vagy akár az állattartással együtt járó szag. Ezt kellene ugyanígy elfogadni a városról ideköltözőknek is, nem pedig az itt lakókat átforgalmálni saját igényeikhez. Az elvárások velük szemben nem jelenti azt, hogy mi magunkra nem vonatkoznak szabályok. Ellenkezőleg. Az állattartásnak szigorú szabályait be kell tartatni, s a békés együttélés érdekében akár mi is alkothatunk ilyeneket. Gondolok itt konkrétan az őszi munkákkal járó tűzgyújtásra, ki lehetne jelölni akár utcánként, akár kis körzetenként néhány napot ezen munkák elvégzésére így ritkábban fordulhatna elő, hogy a környékbeli-ek akaraton kívül borsot törjenek egymás orra alá.

- Mit gondolsz, az önkormányzatnak milyen célkitűzései legyenek, hogy a község vonzóbb legyen az itt lakóknak, vagy idelátogatóknak?

-A főutca reformra szorulna. A szó szerint 'átrobogó' autók és kamionok miatt, közlekedni egyszerűen veszélyes. A megoldás forgalomlassítók telepítése lenne, ez sok helyen már bevált. Táblát kihelyezni ugyan lehet, de nem érdemes, mivel mindig vannak, akik áthágják a szabályokat.

Érdemes lenne bevezetni nyáron a kollektív fűnyírást, mert bár mindenki megpróbálja rendbe tartani a területet saját háza előtt, de ezt nem egyszerre teszik. Így sokszor olyan a főút, mint egy sakktábla. Ha az önkormányzat megnyeri (vagy már megnyerte?) a megpályázott fűnyíró kistraktort, ezt megvalósítani már nem nehéz.

- Az egész falura kiterjedő változtatás?

- Lenne még mivel, szebbé tehetnénk hétköznapijainkat, vagy inkább gyerekeinkét. Mikor még működött Sitkén az egyesület, nagyon jó kirándulásokat szerveztek a gyerekeknek, ezt úgy gondolom, hasznos lenne újakezdeni, mert a mai ifjúság sem igazán ismeri egymást. Ennek több oka van, különböző iskolákba járnak, sok új család települ le vagy épp tér vissza. Ez utóbbi nagyon pozitív dolog, de könnyebb lenne a beilleszkedés, ha ismernék saját korosztályukba tartozó társaikat. Idővel, pedig itt alapítanának családot, hisz sok minden ide köti őket. Talán ez a helyes cél!

(Folytatás a 9. oldalon)

Közyűlést tartott a Kápolnáért Kulturális és Sportegyesület

A szépen felújított, ízlésesen berendezett művelődési ház adott helyet november 29-én a Kápolnáért Kulturális és Sportegyesület évei rendes közgyűlésének.

Az egyesület tagsága először az alapszabályban rögzített kötelező beszámolókat hallgatta meg, majd az alapszabály módosításról határozott.

Az első napirendi pont keretében Kovács Ferenc elnök értékelte a két közgyűlés között végzett munkát.

Tartalmas évek állnak az egyesület mögött. Mindenki számára szembetűnő a kápolna tetőszerkezetének és homlokzatának felújítása. Az elnökség meghívásos pályázatok közül választva adott megbízást a munkálatok elvégzésére. A kivitelezés során a csapadékvíz elvezetéssel régi probléma is megoldódott. A másik látványosság az épület esti díszkivilágítása, amely nagy tetszést váltott ki a lakosság körében. Az elnökség határozott az eredeti mívés vaskeresztek visszahelyezéséről is, végül az ötletet nagy többséggel elvetette.

A kápolna körüli földek jogi értelemben is az egyesület használatába kerültek, a volt részarány-földtulajdonosok felajánlásainak köszönhetően.

A rendezvénybevételekből és a sikeres pályázatokból jutott pénz a labdarúgó szakosztály támogatására és a helyi szervezetek segítésére is. A hagyományos kápolna, koncertek folytatódtak, profi szervező cég bevonásával, még nagyobb érdeklődés kísérete mellett.

Az egyesület a beszámolási időszakban újság kiadására vállalkozott. Immár harmadik éve, hogy valamennyi sitkei

család otthonába ingyenesen jut el a Sitkei Hírek negyedévenként megjelenő száma. A nyáron megjelent különdíj kiadás községi viszonylatban példaértékű.

Az egyesület tizenöt éves fennállása óta sok szalmaláng ügy tűnt fel és el. A

A kápolna eredeti állapotában

kivilágított, felújított kápolna ez idő alatt a közös akaratból megvalósult cél szimbólumává vált – fogalmazott az előadó.

Martonfalvi Miklós gazdasági vezető az egyesület pénzügyi-gazdasági helyzetét elemezte. Megállapította, hogy a beszámolási időszakban az egyesület jelentősen megerősödött. Sikeresek lettek pályázatai, eredménnyel zárultak rendezvényei és a támogatók köre is nőtt.

A megnövekedett bevételek lehetővé tették a nagytemplom felújításának 500

ezer forinttal történő támogatását. Az egyesület rendezte a kápolna környékének tulajdonviszonyát, a földterületet felajánlóknak aranykoronáknént 16.000 Ft-ot juttatott, összesen 357.920 Ft összegben. Az épület tetőfelújítása 1.914.000 Ft-ba, a díszkivilágítás 400.000 Ft-ba került, az épület külső felújítására 3.121.000 Ft-ot fordított. Az egyesület támogatta a labdarúgó szakosztály működését, a citerazenekart, az öregek napjának megszervezését, a Sitkei Hírek kiadásait, valamint a koncertszervezést.

Az egyesület megalakulásának 15. évfordulója alkalmából Gaál Tamás szobrászművész által készített kápolnát ábrázoló bronzplakettal jutalmazták azokat, akik az egyesület érdekében hosszú időn át eredményesen tevékenykedtek. A jubileum alkalmából 11 fő részesült elismerésben.

Domján Lászlóné elnök, az ellenőrző bizottság tapasztalatairól számolt be. Megállapította, hogy az egyesület törvényes keretek között működik, hiányszakosok elsősorban a labdarúgó szakosztály könyvelésében tapasztalhatóak. Javasolta a bizonylati és okmányfegyelem szigorúbb betartását.

Az egyebek között Morgós István a felújítási munkálatokat részletezte. Kiss László az újságról adott tájékoztatást, majd a tagdíjak összegére és a tagsági viszonyhoz kapcsolódó kedvezményekre tett javaslatot, amelyet a közgyűlés vita után elfogadott.

Kiss László

Kérdeztünk – válaszoltak

Palkovics Sándor
önkormányzati képviselő

- Sitke szerencsés, földrajzilag nagyon kedvező helyen fekszik. Felesleges lenne felsorolni miért, ha csak a herceghegyi kilátásra gondolunk - Sághegy, Somló, sőt jó időben még messzebbre is elláthatunk - már ez önmagáért beszél, de önmagában még nem elég.

Fontos, hogy a falu vonzó legyen az idelátogatók számára,

még fontosabb viszont nekünk helyieknek, mert ez a környezet ahol élünk.

- Ez így van, de kié a feladat?

- Ösdiók óta akkor jó egy közösség, ha a munkamegosztás működik. A kérdés az, kire mekkora feladat hárul és ezt teljesíti-e. Jelen esetben szerepe van az önkormányzatnak és a lakosoknak. Lehetőségekhez mérten senkinek sincs könnyű dolga, de úgy gondolom, az elvárások teljesíthetők.

- Kezdjük talán a falubeliek feladataival.

- A leglényegesebb a szűk közvetlen környezetünk amit mi magunk alakítunk ki. Nem csak úgymond a „saját portánkra” kell ez esetben gondolni, hanem a családon belüli harmóniára, ami teljesen a magánszférába tartozik; mégis kihathat a közösségre.
(Folytatás a 10. oldalon)

Kérdeztünk – válaszoltak

(Folytatás a 9. oldalról)

Ne feledkezzünk meg a jó szomszédi viszony fontosságáról sem. Mindezek után egyáltalán nem mindegy, hogy mi magunk milyen híreket viszünk falunkról bámerre járunk!

- Véleményem szerint nem kis szerepe van az önkormányzatnak sem, hogy a teljes összhang tökéletes működhessen.

- Ez már egy összetett feladat. Itt említeném meg a meglévő oktatási és kulturális intézményrendszer megtartását, de épp ilyen fontosak a non profit szervezetek működésének erkölcsi, mind anyagi támogatása. Az önkormányzat koncepciójában szerepel az úthálózat rendbetétele, a vízelvezetés megoldása, a zöldövezet védelme, ez utóbbi a kollektív sze-

ményszállítás óta részben megvalósulni látszik. Változtatásra lenne szükség a falun áthaladó tranzitforgalom által keltett zajártalom csökkentésére, ugyanis egy 60-as tábla kihelyezése nem vezetett számottevő eredményre. Kedvező szabályozást kell létrehozni az elvándorlás megakadályozására, segíteni a fiatalok letelepedését. Itt viszont ne feledkezzünk meg a helyi vagy helyben vállalkozók szerepéről, hisz szolgáltatásaik bővítésére is szükség van. Zárásként jegyezném meg, hogy az utóbbi években többen telepedtek le Sitkén, s remélem, egyre vonzóbbá válunk!

Ódorné Kovács Tímea
ÁNTSZ - Sárvár

Jobb félni, mint megijedni!

Daganatos megbetegedésekről és megelőzésükről

A keringési betegségek után a daganatos megbetegedések okozzák a legtöbb halálesetet Magyarországon. A gyakorisági listát a tüdőrák vezeti, majd a vastagbél, ez emlő-, száj-, garat-, nyelőcső daganatok követik.

A daganatok kialakulásában vannak tőlünk független és általunk befolyásolható, ill. kiküszöbölhető tényezők. Kiküszöbölhető tényezők a dohányzás, alkoholfogyasztás, rostsze-
gény és túl zsíros táplálkozás.

Az önmagunkra való odafigyelés és az önvizsgálat sokat segíthet a megelőzésben. Az önszűrések mellett egyéb szűrővizsgálatok igénybe vehetők.

Mikor menjünk szűrésre?

Mindenkor, amikor hívnak. Például tüdőszűrésre, rendelési idő minden nap 7-15 óráig, szerdán 7-17 óráig várják az érintetteket. Szívesen fogadnak mindenkit, aki felkeresi az intézményt problémájával.

Soron kívül is mehetünk bizonyos panaszok esetén. Ezek közül azonnali okot jelenthet véres köpet ürítés. Hasonló fontos tünet lehet a köhögés is. Dohányzással együtt jár többnyire a köhögés, de megváltozhat a köhögés szárazabbá, ércesebbé vagy kínzóvá válhat, így fontos a vizsgálat elvégzése.

Ötven év felett a leggyakoribb a szájüreg, illetve a garat rákja, bár az utóbbi időben a 35-40 év közöttiekénél is előfordul. Félévente legalább egyszer jó ellenőrizni és megelőzni a rák kialakulását a szájüregben.

Mit kell megfigyelni? Van-e a szájüregben repedés, apró seb, lepedékszerű fehér folt, ami eddig nem tűnt fel. A nyálkahártya és két oldalán, szájon belül könnyen vizsgálható. Amennyiben fehér vagy sötétvörös elszíneződés látható haladéktalanul orvoshoz kell fordulni. A gége és garat területe már ilyen jól nem látható. Ha a hang megváltozik hirtelen mélyül, tartós rekedtséggel, gyakori félre nyelést tapasztalnak orvoshoz kell fordulni.

Mi okozhatja?

- rossz, hiányos szájápolás
- erős dohányzás
- alkoholizmus

A szájüreg és a gége, valamint garat daganatai korai észlelés esetén jól operálhatók.

Az emlő daganatok szűrési vizsgálatát a 45-65 évesek két évenként végzett behívásos rendszerű emlőszűrésre, lágyrész röntgenvizsgálattal (un. mammográfiával) végzik. A 45 év alatti és 65 év feletti nők is fordulhatnak emlőszűrés céljából orvoshoz, panasz esetén. Fontos az emlő önvizsgálatát is havonta elvégezni otthonunkban. A mell önvizsgálata megtanulható, és ebben segítséget kérhet a nőgyógyásztól, háziorvosától és a védőnőtől. Rendszeresen, a menstruációt követő napokban kell elvégezni a vizsgálatot, a daganatos csomók általában tömött tapintatúak.

Nem minden esetben rosszindulatú daganatra kell először gondolni, de azonban orvoshoz kell fordulni, hogy mielőbb tisztázódjon az elváltozás.

45-65 év közötti férfiak és nők két évenkénti behívásos rendszerű szűrővizsgálat révén, a vastagbél daganatok kiszűrése lehetséges.

A daganat kialakulását elősegíti:

- az egyoldalú táplálkozás
- a növényi rostok, zöltségek és teljes kiőrlésű gabonafélék fogyasztásának hiánya.

Figyeljen a táplálkozására napi ¼ kg gyümölcsöt, ¼ kg zöltségsfélét fogyasszon, emellett teljes kiőrlésű gabonaféléket és napi 2-2,5l vizet vagy ásványvizet. A kevesebb só és állati zsiradék használata is javasolt.

A következő megbetegedések a nőgyógyászati daganatok, melyek rendszeres szűréssel jól megelőzhetők. A citológiai vizsgálatot alkalmazó méhnyak rák – szűrés 40-80%-al csökkent a méhnyak rák kialakulását. A szűrővizsgálatot negatív lelet esetén 3 évente meg kell ismételni. Figyelni kell közben az ezzel kapcsolatos változásokat, rendszertelen vagy pecsételő vérzést. A legtöbb nőgyógyászati daganatot megelőz valamilyen más nőgyógyászati betegség (gyulladás). Nem szabad elhanyagolni az ilyen változásokat, problémákat, orvoshoz kell fordulni.

Ha rendszeresen odafigyel táplálkozására, életvitelére, önvizsgálatot tart, figyel változásokra, amelyeket még nem tapasztalt, igénybe veszi a szűrővizsgálatokat, a daganatok megelőzése, egészsége megőrzése érdekében sokat tett.

Némethné Gécs Ildikó
egészségnevelő
ÁNTSZ Sárvár

S P O R T

A sitkei levegő varázsa

Sok falubelit segített a megálmodott győzelemhez. A Repülős Club QTAI FLY Hungary pilótái is részesei a kiválasztottjainak.

2001 nyarán egy szép nyári estén találkoztunk Kiss Balázs sitkei pilótával. A repülés szeretete és a természet ereje - a szél - iránt érzett tisztelet igazi barátokká nevelt minket. Ekkor döntöttük el, hogy kihívjuk a szelet együtt. Kiváló alkalomnak kínálkozott a 2002-ben rendezésre kerülő Ultrakönyű Világ bajnokság Nagykanizsán.

Lázasan dolgozott csapatunk, s végre összeállítottuk a club nemzetközi pilóta válogatottját. Magyarországot Kiss Balázs képviselte Laczi Brigitta sárvári co-pilótával. Főpilótánk Helmut Stern Olívia Zechnerrel a fedélzeten Ausztria színeiben indult. Russlan Grytisalo bárátnőjével Tanja Bogdanovával Ukrajnát képviselte. Jacob Carstensen és Pi a Johanson Dánia.

A szél velünk volt és győztünk!

Helmut Stern és Olívia Zechner Európa Bajnok lett. Követte őket az ukrán páros, a dánok, s a sitkei Kiss Balázs co-pilótájával. A díjkiosztó Himnusz alatt azt hiszem, mindenki egyre gondolt. A világbajnokságra. .... Nekünk ott is a dobogón kell állnunk, ha a Himnusz újra szól! S az első Himnusz valakinek közülnünk kell, hogy játsszák!.....

Az Európa Bajnokság tapasztalataival ismét az emyőnkbe kapattuk a szelet. 1 év edzés következett Földön és levegőben. Kemény munka – rengeteg áldozat. Na azért ne képzeljék úgy, hogy ezek a szegény fiúk! Mennyi munka!... Azért nem eszik ennyire forrón a kását!

Annyi öröm és boldogság a repülés! Akár egy szerelem. És mindig történik valami, hogy néha napokig nevetünk. A pilótáknak a repülés után - tudományosan bizonyított tény – az adrenalin tükrük valamivel másabb, mint a földről csodálóké. Ezáltal természetesen egy repülés után sokkal vidámabb a hangulat, mint bármikor.

Szilágyi József is azt hiszem velünk együtt megtalálta ennek a sportnak minden szépségét, annyira, hogy ő is a világbajnoksági részvétel mellett döntött, s megkezdte az edzéseket. Drága Józsi! Az ő szakmai tudása és segítsége nélkül nehéz helyzetben lettünk volna a repülők javításakor, egy-egy túl jól sikerült landolás után. És bővült-bővült a táborunk. Magyarország-Ausztria-Svájc-Ukrajna-Izrael, öt ország válogatottjai klubunk tagjai!

2003. augusztus 23-31-i világbajnokság Angliában.

Stratford-Upon-Avon, Shakespeare szülőföldje. Mi is feltettük a költői kérdést: Menni vagy nem menni? Persze, hogy menni!

Magyarországot, Szilágyi József pilóta – Szilágyi Krisztina co-pilóta

Kocsis István pilóta – Vargyai Livia co-pilóta, Ausztriát a Sitkén élő Helmut Stern pilóta – Olívia Zechner co-pilóta,

Svájcot Conrad Maurer pilóta – Mario Robert

Izraelt Michael Dunajevszkij – Galantee Isthaç

Ukrajnát Russlan Grytisalo pilóta – Michael Kibelejnikov képviselte.

A hercegi dombok szelét a Golf áramlat szelei váltották.

Long Marstonban a megálmodott aranyérem nem a miénk lett. **A világbajnoki ezüstérem viszont itt van egy sitkei házikó szobájában!**

Lista: Repülős Club QTAI FLY Hungary – Long Marston Ultrakönyű Világbajnokság ANGLIA

II. Helmut Stern Olívia Zechner

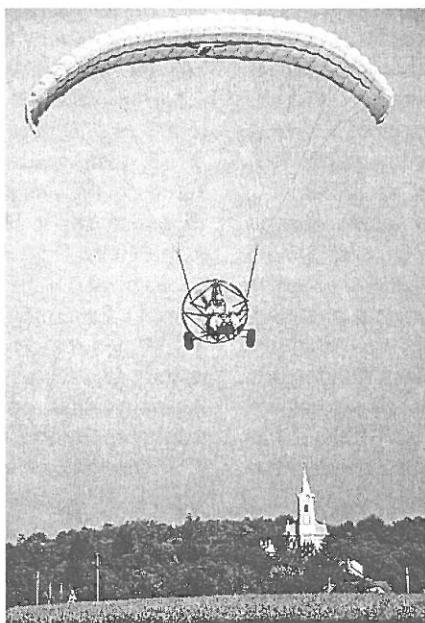
III. Russlan Grytisalo

IV. Kocsis István – Vargyai Livia

A következő világbajnokságon ismét repülni fogunk! **Sitke varázsa** mindig velünk lesz....

Nem szeretnénk elfelejteni köszönetet mondani Kiss Tamásnak, Sitke község önkormányzati képviselő-testületének, Sitke minden lakosának, hogy mi a sporttevékenységünket gyakorolhatjuk. Bocsánatot kérünk, hogyha egy bejelentetlen vendég a levegőből, túl közel repült az önök birtokához!

Smuk Anette
titkár

Tekehírek

Tíz csapat nevezett a Borostyánkert Vendéglő és Tekéző által kiírt Kemenesaljai Kupa teke csapatbajnokságra.

A bajnokság színvonalára jellemző, hogy a tavalyi bajnok Sitkei Öregfiúk csapata a negyedik forduló után az 5. helyet foglalja el.

A bajnokság állása:

1. Laguna	4	2417fa	19 pont
2. Nagysimonyi	4	2178fa	18 pont
3. Prémese	3	1706fa	16 pont
4. Célpont Tokorcs	4	2176fa	15 pont
5. Sitkei Öregfiúk	4	2245fa	11 pont
6. Bábuk	4	2134fa	9 pont
7. Borostyánkert	3	1649fa	8 pont
8. Bödő család	3	1604fa	6 pont
9. Inokai család	4	1738fa	4 pont
10. Barátok	3	1569fa	3 pont

SPORT

Sitke labdarúgása 2003-ban

A 2003-as évi értékelés előtt vissza kell tekintenünk 2002. júliusára, amikor jelentős változás történt a labdarúgó szakosztály életében. Az eddigi két fő támogató, Sitke község Önkormányzata és a Kápolnáért Kulturális és Sportegyesület mellé belépett a Sárvári Security Service Kft. A Kft vezetőjével, Soós Ferencel kötött szerződés értelmében a 2002-2003-as szezontól a labdarúgó csapat Sitke-Sárvári Security néven szerepel a bajnokságban.

A szakosztályvezetés a játékoskeret megerősítését és az előző szezonban elért dobogós helyezést megtartását tűzte ki célul. Ennek eredményeként öt új játékos érkezett: Méhes Tibor, Nedeczky Zoltán, Sztikay Szabolcs Ikervárról, Csonka Tibor Rábatatyáról, Horváth Péter pedig Ausztriából. Ősszel a csapat a vártnál rosszabban teljesített, így a hatodik helyen állt a táblázaton, azonban egy jobb tavaszi szerepléssel a dobogó sem tűnt elérhetetlennek. Sajnos a tavasz rosszul kezdődött. Regős Roland Rábatatyra, Pénzes Gusztáv Káldra igazolt, Matusz István felhagyott az aktív játékkal, Sztikay sérülés miatt hosszabb ideig nem állhatott a csapat rendelkezésére. A legnagyobb veszteség azonban a csapatkapitány, Gaál Tibor távozása volt, akinek játéktudását, mindenáron győzni akarását nem tudtuk pótolni, így az előrelépés helyett, 3 ponttal lemaradva őszi teljesítményünkötől, a 7. helyen zártuk a bajnokságot. A bajnokság végén újabb játékosok jeleztek távozási szándékukat. Elkészült a csapattól Illés, Sztikay, akik felhagytak az aktív játékkal, valamint Méhes, Nedeczky, Csonka és Pénzes László, akik más egyesületbe igazoltak. A helyükre érkezett Pethő Szilárd, Csói Gábor, Pácsi Imre Kemenesmagasiból, Hérincs Csaba Vönöckről, visszatért Matusz István és Matusz József, valamint az ifjúsági csapatból felkerült a felnőttekhez Németh Gábor, Molnár Ádám, Kocsis Gábor és Horváth Ádám, aki sérülés miatt az őszi szezonban nem állhatott rendelkezésre. Már az előkészületi mérkőzéseken kiderült, hogy ez a játékoskeret játéktudásban elmarad a tavalyitól. A bajnokság kezdetére a keret tovább fogyatkozott: Hérincs a jövedelmező játékevezetést választotta, míg Pácsi bokasérülése miatt nem állhatott a csapat rendelkezésére. Ezután a szakosztályvezetés a biztos bennmaradást tűzte ki célul, valamint felmérni, hogy az ifjúsági csapatban jó teljesítményt nyújtó játékosok mire képesek a felnőttek között. A csapat őszi szereplése megfelelt az előzetes várakozásoknak, így 6 győzelemmel, 9 vereséggel, 22-31-es gólkülönbséggel a 11. helyen zártuk a szezont. Amennyiben a játékoskeretben nem lesznek jelentős változások, a minimális célkitűzést, a biztos bennmaradást teljesíteni tudjuk. A vezetés lehetőségeihez képest szeretné megerősíteni a csapatot két védővel, egy középpályással és egy gólerős támadóval.

Amíg a felnőtt csapat nehézségekkel küzd, addig az ifisták egyre inkább összeérnek. A Patyi Dezső által dirigált fiatalok tökéletesen megfelelnek az elvárásoknak. A fiúk, ha így fejlődnek és szorgalmasan edzenek 2-3 év múlva a felnőtt csapat gerincét képezhetik. A tavalyi 7. helyezéssel szemben most a 6. helyen állnak, pedig mérkőzésről mérkőzésre játékosokkal segítik a felnőtteket. A csapat gerincét azok a játékosok alkotják, akik 4-5 évvel ezelőtt U14-esként már együtt játszottak, és jó közösséget alkottak. Ők képviselik jelenleg az igazi falusi labdarúgást, hisz a csapat barátokból, iskolatársakból, szomszédokból, testvérekből áll. A kiöregedő játékosok helyére szeretettel várjuk azon 12-14 éves fiúkat, akik kedvet éreznek ehhez a játékhöz.

A szakosztálynak 34 igazolt labdarúgója van, a felnőtt kerethez 17 játékos tartozik, átlagéletkoruk 24 év, míg az ificsapaté 18 év. Helyi kötődésű játékos 21 fő, amely várhatóan Pénzes Gusztáv és Müller Zoltán visszatéréseivel tovább nő, és bizakodásra adhat okot az is, hogy 11 fiatal még nem töltötte be a 18. életévét.

A nemrégiben átadott öltözőépületnek köszönhetően az osztály legszebb létesítményével büszkélkedhetünk. Az Önkormányzatnak pályázaton nyert pénzből sikerült megvásárolni a sportpálya területét, és ha a most benyújtott pályázat elbírálása sikeres lesz, akkor új kapukkal, labdafogóhálókkal, kerítéssel, kispadokkal kiegészülve a falu büszkesége lehet.

Természetesen minden sportbarát örül a tárgyi feltételek javulásának, de igazából őket a csapat jó vagy rossz szereplése foglalkoztatja leginkább. Igazából kiegyensúlyozott jó szereplést nem lehet addig várni, amíg ilyen arányú a játékosok elvándorlása. Ennek legfőbb oka, hogy minden településen van labdarúgó-csapat, így megnőtt a kereslet a játékosok iránt, és azok az egyesületek, amelyek nem tudnak saját erőből megfelelő tudású csapatot kiállítani egymástól csalogatják el a játékosokat. A szakosztály jövőjét illetően azért lenne fontos, hogy a most 16-19 éves fiatalokból kialakuljon egy 8-9 fős mag, amely köré lehet építeni, de hogy az ő tudásuk mire lesz elég, azt az idő fogja eldönteni. A nézőknek azt tudom ígérni, hogy a pályán levő játékosok mindig mindent megtesznek a győzelemért, cserébe azért, hogy HAJRÁ SITKE!

A labdarúgó szakosztály tagjainak, vezetőinek nevében szeretném megköszönni Sitke Önkormányzatának, a Kápolnáért Kulturális és Sportegyesületnek és a Sárvári Security Service Kft-nek a működéshez nyújtott anyagi támogatást, valamint a Multiflorum BT-nek a pálya nyírásában és hengerzésében nyújtott segítséget! Köszönet minden sportbarát-nak, akik mérkőzésről mérkőzésre, jóban-rosszban kitartottak a csapat mellett!

Németh Attila

A Kápolnáért Kulturális és Sportegyesület ingyenes lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság: Gróf Lászlóné, Kiss László, Kondics Erika, Nagy Miklós, Pajor András

Felelős szerkesztő: V. Molnár Zoltán (A szerkesztőség postacíme: 9671 Sitke, József A. u. 1.) Készült: Sárvár, Újsziget-rotta